Krajany v Texasu nadchla výstava o českém původu dolaru

16.1.2024 - | Krajský úřad Pardubického kraje

S nadšením přivítali čeští krajané v texaském městečku La Grange putovní výstavu Od stříbrného českého tolaru k americkému dolaru. Do amerického státu s největší českou menšinou ji v závěru minulého týdne přivezli zástupci Pardubického kraje, Východočeského muzea v Pardubicích a Univerzity Pardubice.

Spolupráci s krajanským Texaským centrem českého dědictví a kultury (Texas Czech Herritage and Cultural Centre) zahájili v roce 2012 historici Univerzity Pardubice. Na to navázal Pardubický kraj, který do Texasu již dvakrát přivezl lidovou muziku studentů pardubické Konzervatoře na místní festival a účast plánuje také v letošním roce. Další spolupráce pokračuje v oblasti muzejnictví, a to v součinnosti s Východočeským muzeem v Pardubicích a Filozofickou fakultou Univerzity Pardubice.

„Možná si u nás nedovedeme představit, co pro mnoho lidí v USA znamená udržovat si kulturní identitu národa svých předků. Lidí s českými kořeny je ve státě Texas přes 200 tisíc. Sdružují se v mnoha dobrovolnických organizacích, vytvářejí kulturní a volnočasové komunity. A díky tomu tu můžeme zprostředkovat i další kulturní a případně i byznysové příležitosti. Za pár dní se do Houstonu na podobnou misi spolu s českými podnikateli chystá například ministr dopravy Martin Kupka," řekl náměstek hejtmana Pardubického kraje Roman Línek.

Zahraniční zájem o putovní výstavu Východočeského muzea dokládá, jak je jeho kolekce numismatiky unikátní. „Kompletně mapuje vznik a vývoj řady tolarových měn v Evropě v 16. století, jejichž dobové pojmenování tolar později zobecnělo jako označení všech ražeb tohoto typu včetně USA. Proto jsme připravili i putovní výstavu na toto téma, která zároveň propaguje naši stálou expozici,“ vysvětlil ředitel muzea Tomáš Libánek.

Název dolaru spojuje krajany s domovinou

Autor výše zmíněné výstavy, historik Petr Vorel z pardubické univerzity, potvrdil velký zájem o numismatickou tématiku v texaské komunitě potomků dávných českých osadníků: „Přímá vývojová vazba mezi českým tolarem z 16. století a současnou americkou měnou není v USA příliš známa. Přitom víme, že nejstarší prapředek současných amerických dolarů se symbolicky zrodil díky rozhodnutí českého zemského sněmu v Praze dne 9. ledna 1520. Pro ty Američany, kteří se hrdě hlásí ke svým českým předkům, je to cenná vazba k dávné domovině, která má v USA velkou váhu.“

„Americké publikum fakt, že název jejich měny má původ v Česku, fascinuje. Pro pardubické muzeum je velkou ctí, ze může prezentovat významnou kolekci právě v Texasu, kde je skutečně velká česká stopa už od 19. století. Výstava je důležitá i pro tamní komunitu, neboť na různých aktivitách v rozličných kulturních centrech je vidět, jak je pro ně zásadní identifikovat se s českými kořeny a kulturou,“ dodal Libánek.

Texaská vlajka míří do Pardubic

Mezi hosty vernisáže nechyběl ani český honorární konzul v Texasu Brian Vaníček. Ten také hostům z České republiky předal vzácný dar – vlajku státu Texas i s certifikátem, který potvrzuje, že nad tamějším Kapitolem vlála 28. října 2023. „Vlajku státu Texas jsme se rozhodli zařadit do sbírky Východočeského muzea jako památku na spolupráci s tamějšími krajany,“ prozradil ředitel Libánek.

Česká kultura v Texasu žije

Texaská krajanská centra jsou soukromá a financují je dárci, o jejich chod se starají desítky dobrovolníků. Kromě toho v La Grange je to například České kulturní centrum a muzeum v Houstonu. Pravidelně pořádají české festivaly, koncerty a výstavy. La Grange se navíc chlubí i velkým muzeem, které v dochovaných budovách nebo jejich replikách opečovává předměty dokumentující historii, jazyk a kulturu imigrantů z českých zemí. Před deseti lety již přivítalo jinou výstavu Východočeského muzea a pardubické univerzity s názvem Tisíciletá tradice české měny.

https://www.pardubickykraj.cz/aktuality/123296/krajany-v-texasu-nadchla-vystava-o-ceskem-puvodu-dolaru